

ת"פ 21459/01/16 - מדינת ישראל נגד מחמוד נאטור, נוהאיה נאטור - נדונה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 21459-01-16 מדינת ישראל נ' נאטור ואח'

בפני	כבוד השופטת מרב גרינברג	
בעניין:	מדינת ישראל	
	ע"י ב"כ עו"ד פאדי אסעד	המאשימה
	נגד	
	1. מחמוד נאטור	
	2. נוהאיה נאטור -נדונה	
	ע"י ב"כ עו"ד שרמן, עו"ד ירום הלוי ועו"ד שאדי נאטור	הנאשם

גזר דין

1. הנאשם, יליד 1987, הורשע על יסוד הודאתו, בעובדות כתב האישום מתוקן, בשלוש עבירות של החזקת נשק ותחמושת לפי סעיף 144 (א) רישא וסיפא לחוק העונשין התשל"ז-1977.
2. כמפורט בכתב האישום, בשנת 2010 או בסמוך לכך, ביקש הנאשם מאחותו, נאשמת 2 בכתב האישום, להחביא עבורו בביתה בקלנסואה כלי נשק ותחמושת וזו הסכימה. במשך כשש שנים ועד ליום 6.1.16 הוחזקו הנשק והתחמושת בביתה. במהלך חיפוש בביתה נתפס בחדר השינה בתוך ארונית אקדח ברטה (שנגנב בשנת 1997 מאחר), מחסנית תחמושת ומחסנית ריקה נוספת שהוטמנו בתוך גרב ושקית, בשקית נוספת נתפסה מחסנית, M-16 321 כדורי 9 מ"מ בתפזורת, 9 כדורי 0.22 מ"מ ו-4 כדורי 5.56 מ"מ.
3. עוד נתפסו בגג הבית נשק מסוג "קרל גוסטב", מחסנית כדורי 9 מ"מ, קופסת כדורים ובתוכה 20 כדורי 9 מ"מ, כדורים בתפזורת בתוך שקית, כוורת כדורים המכילה 50 כדורים, שקית המכילה 8 כדורי 0.22 מ"מ, 5 כדורי 5.56 מ"מ, תחמושת נוספת בתפזורת וערכה לניקוי כלי נשק. בתוך גיגית נמצאו ספריי לשימון נשק ושתי מחסניות, אחת מלאה והשנייה ריקה.
4. ביום 25.1.17, בדיון שהתקיים לפני כב' הש' קרשן הציגו הצדדים הסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן לקולא ביחס לאחות הנאשם, שהורשעה בעבירות סיוע להחזקת נשק בלבד. עוד סוכם שהנאשם יופנה לקבלת תסקיר ובאשר לאחות הנאשם עתרו הצדדים במשותף למאסר בן 6 חודשים בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס. עוד סוכם בין הצדדים, שתבדק טענת ההגנה להחזקת כלי הנשק לצורך הגנה עצמית.

5. ביום 19.7.17 נגזר דינה של נאשמת 2. בגזר דינה עמדתי על חומרת מעשיה משאפשרה להטמין בביתה ארנסל נשק תוך סיכון הציבור ויושבי ביתה. עם זאת, מצאתי לאמץ הסדר הטיעון נוכח תיקונו לקולא של כתב האישום והעובדה שהנאשמת שהתה יותר מחודש במעצר בגין תיק זה. באשר לנאשם זה, התבקשה ע"י ההגנה דחייה לצורך השלמת טיפול שיקום פרטי שבו שולב הנאשם. לאחר ששמעתי את דברי המשקם הפרטי, עו"ס מר אולמן, ונוכח עתירת המאשימה לתקופת מאסר ממושכת, מצאתי לאפשר דחיית הטיעונים לעונש לצורך המשך טיפול.

תסקיר שירות מבחן

6. התסקיר שהתקבל על אודות הנאשם חיובי וכולל המלצה טיפולית. כעולה ממנו, הנאשם כבן 29, מאורס ומתגורר בבית הוריו בקלנסואה. הנאשם בן למשפחה נורמטיבית, אביו נפטר והקשר בין בני המשפחה משמעותי וחיובי. הנאשם הסביר כי הארוע השפיע קשות עליו ועל משפחתו, הכה על חטא על כך שעירב את אחותו ואחראי להסתבכותה ולמעצרה. עוד מסר שמצבו הנפשי ירוד, גם בשל חשש מתוצאות הליך זה. הנאשם נטול עבר פלילי. ברקע לביצוע העבירות, קשר רומנטי שלא התקבל ע"י משפחת האשה והוביל לאיומים וחשש לחייו. כתוצאה מכך, אף עזב את מקום מגוריו והתגורר בעיר אילת תקופה ממושכת. לאחר שנורו לעברו ביתו מספר יריות החליט להחזיק בכלי נשק כדי למנוע פגיעה אפשרית בו. במסגרת הליך המעצר, שולב בקבוצה טיפולית ושיתף פעולה כנדרש.

7. שירות המבחן התרשם מנאשם שבחר להתמודד עם המצוקה אליה נקלע בדרכים עברייניות ותוך סיכון משפחתו. עוד התרשמו, שהנאשם היה מרוכז בצרכיו ולא גילה רגישות לכך שכלי הנשק הוחזקו בסביבה בה מתגוררים ילדים. לצד זאת, מצא כי הנאשם מתפקד, בעל תובנה ומודע לפסול בהתנהלותו. על כן בא בהמלצה להטיל עליו ענישה מוחשית בדמות עבודות שירות לצד העמדתו במבחן לצורך שילובו בהליך שיקומי.

עדויות של המטפל הפרטי, עו"ס ירדן אולמן

8. מר אולמן, עובד סוציאלי שיקומי פסיכיאטרי בהכשרתו, סיפר בעדותו כי עוסק שנים רבות בטיפול ושיקום עבריינים ומטפל בנאשם כ-10 חודשים. בחוות דעתו, נ/1 ובדבריו מסר, כי התרשם מנאשם נורמטיבי, אינטליגנט ובעל יכולת התבוננות פנימית עמוקה. עוד סבור שהנאשם מגלה תובנה מלאה לחומרת מעשיו וכי הסתבכותו השפיעה קשות על מצבו הנפשי והוא מצוי תקופה ארוכה במצב של דיכאון תגובתי. המטפל הוסיף שהסיכון הנשקף מהנאשם נמוך ביותר בזכות כשרת דרך שיקומית מרשימה שעבר ומבקש להמנע משליחתו למאסר ממש שעלול לדרדר יותר את מצבו הנפשי. עוד הוסיף, שימשיך לסייע לנאשם בדרכו השיקומית ובמתן כלים להתמודדות עם מצבי לחץ ומצוקה.

תמצית טיעוני הצדדים

9. ב"כ המאשימה, עו"ד אסעד, עמד על החומרה הגלומה במעשי הנאשם והחובה להחמיר בעונשם של מחזיקי נשק שלא כדין. ב"כ המאשימה הפנה לריבוי כלי הנשק והתחמושת (מעל 500 כדורים), להחזקתם הממושכת, לכך שהוחזקו בבית האחות והסיכון הרב שגלום בכך ולכך שמדובר בהתנהלות מתוכננת. עוד עתר למתחם ענישה שנע בין 3-5 שנות מאסר ומבקש למקם עונשו של הנאשם, נוכח עברו הנקי ותסקירו החיובי, בתחתית המתחם. באשר

לרקע לביצוע העבירות הבהיר כי טענת הנאשם לפיה החזיק בנשק נוכח איומים על חייו נבדקה מודיעינית ואומתה אך אין בכך כדי להסביר החזקת ארסנל נשק ממושכת (ראה פרו' מיום 19.10.17, עמ' 23, ש' 1-3). ב"כ המאשימה סבור שנוכח חומרת מעשיו וטיבם אין מקום להעדיף אפיק שיקומי ואת האינטרסים האישיים של הנאשם. באשר לעונשה של הנאשמת, הסביר, כי נוכח נסיבותיה והעובדה שהחזיקה בנשק רק בהתאם לבקשת אחיה ולא לצורך שימוש אישי בו, הסכימה המאשימה לסטייה ממתחם הענישה הראוי לקולא. לשיטתו, אין בכך כדי להביא להקלה בעונשו של הנאשם אלא כדי להחמירו, משניצל את טוב לבה של אחותו.

10. באי כח הנאשם, עו"ד הלוי, עו"ד שרמן ועו"ד נאטור, עשו כל שביכולתם ללמד סנגוריה על הנאשם. עו"ד הלוי עמד בטיעונו על הרקע לביצוע העבירות שנבע מתוך חשש מוחשי וכן לחייו. עוד הסביר שהנאשם בחר שלא לפנות לגורמי אכיפת החוק כדי לא להסלים את המצב. לשיטתו, אין רבותא בהחזקת מספר כלי נשק, מאחר שהדבר נעשה כדי להעניק לנאשם תחושת בטחון ושליטה ולא על מנת לעשות שימוש בהם. עוד הפנה להליך השיקומי המוצלח שעבר הנאשם, התרשמותו החיובית של שירות המבחן וחווה דעת המטפל הפרטי. על כן עתר לאימוץ המלצת התסקיר במלואה.

11. עו"ד שרמן, החרה החזיק אחריו ואף הוסיף משלו. כך לא התעלם מחומרת עבירות הנשק וצורך השעה בענישה מרתיעה אך סבור שמתחם הענישה שהציגה הפסיקה אינו מידתי ותלוש ממדיניות הענישה הנוהגת. עוד עמד על רצונו של הנאשם להעמיק ההליך הטיפולי ופנייתו למטפל פרטי, בין היתר בשל יסורי מצפון קשים על שארע לאחותו. עוד סבור שעניינו של הנאשם יוצא דופן נוכח שיקומו המוצלח המבסס סטייה ממתחם הענישה והסתפקות בענישה שלא כוללת מאסר. עלה מטיעונו שכיום הסכסוך נפתר והנאשם מאורס לאשה אחרת. ההגנה הגישה אסמכתאות פסיקה לתמיכה בעתירתה.

12. הנאשם בדברו האחרון הביע צער על מעשיו וסיפר כי שרוי בדיכאון.

דין והכרעה

13. מעשיו של הנאשם חמורים ומקימים סכנה ניכרת לשלום הציבור. הפסיקה כינתה ובצדק מעשים אלו בגדר "מכת אזור" המחייבת הרתעת הנאשם ואחרים שכמותו באמצעות ענישה קשה (ר' עפ"ג (מח-מרכז) 27417-11-15 מדינת ישראל נ' עבד אל רחים). כדי לעמוד על ממדי התופעה וחומרתה אפנה לפסק דינה של סג"נ כב' השופטת לורך בת"פ (מח-מרכז) 49160-11-15 מדינת ישראל נ' נאסר, שם מפורטים ממצאי חוות דעת המשטרה באשר לתופעת הנשק בלתי חוקי והשפעתו על אירועי אלימות באזורנו. כעולה מחוות הדעת, בין השנים 2010-2015 אירעו קרוב ל-10,000 אירועי ירי במחוז מרכז ונתפסו מעל לכ-1000 כלי נשק בלתי חוקיים. עוד מפרטת חוות הדעת את הקשיים באיתור כלי הנשק ואיתור ראיות להעמדת מחזיקי הנשק לדין, כשרק ב-15% מהמקרים מוגשים, בסופה של חקירה, כתבי אישום. נתונים אלו לא השתנו ואף החמירו בתקופה האחרונה, כשחדשות לבקרים אנו מתבשרים, לצערנו, על מקרי אלימות ורצח במגזר שבהם נעשה שימוש בנשק בלתי חוקי.

14. נוכח הסיכון הממשי הנשקף לביטחון הציבור מעבירות נשק, מורה הפסיקה כי במסגרת שיקולי הענישה יינתן על

דרך הכלל משקל רב יותר לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם (ראו: רע"פ 6583/06 אגא אדהאם נ' מדינת ישראל, 5.12.06). מחזיקי נשק לא מורשים, כדוגמת הנאשם, שאינם מתאפיינים ברגיל בדפוס התנהגות עבריינים, נוטלים את החוק לידיהם ומטעמי הגנה על חייהם או חיי משפחתם, רוכשים בדרך לא דרך תתי מקלע, רובים ואקדחים לצד תחמושת מתאימה ומסתירים הנשק במקום מסתור במטרה לעשות בו שימוש קטלני בעת צורך.

15. בתי המשפט עמדו, חזור ושנה, על החומרה הרבה הגלומה בהחזקת נשק שלא כדין. עוד נפסק, כי חומרתן של העבירות בנשק אינה מסתכמת רק בנזק שאירע בפועל אלא בפוטנציאל הטמון בחובן לסיכון של פגיעה בשלום הציבור ובטחונו (ראו ע"פ 116/13 וקנין נ' מדינת ישראל, מיום 31.07.13). כך נקבע שעבירת החזקת נשק ללא רשות כדין, עקב חומרתה, מצדיקה הטלת עונשי מאסר בפועל, גם על נאשמים שזו להם מעורבותם הראשונה עם החוק וכי "**עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, כאשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד**" (ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים (19.1.14)).

16. בעניינו, לנסיבות מעשי הנאשם מספר פנים מחמירים: **ריבוי כלי הנשק והתחמושת** - הנאשם החזיק בשלושה כלי נשק - שני כלי נשק התקפיים בדמות "קרל גוסטב" ו-M-16, ואקדח ברטה גנוב לצד כמות בלתי נתפסת של תחמושת מסוגים שונים ומחסניות מתאימות. **משך ההחזקה** - ארסנל הנשק החריג הוחזק במשך תקופה ארוכה של כ-6 שנים. ניכר שמדובר בהחזקה מתוכננת ובתחזוק מתמשך של כלי הנשק הבא לידי ביטוי בהחזקת כלים לניקוי הנשק ושימונו.

17. היבט חמור נוסף העולה בנסיבות תיק זה הוא **החזקת הנשק והתחמושת בבית אחות הנאשם**, הנאשמת 2. הנאשם ניצל את טוב לבה של אחותו והקשר האמיץ ביניהם להפוך ביתה למקום מסתור למצבור הנשק והתחמושת שאסף. כלי הנשק הוחזקו בחדר השינה של הנאשמת ובגג, במשך שנים רבות, תוך סיכון עצום לבני ביתה ובעיקר לילדיה הקטנים. התנהלות זו מקוממת ומלמדת על התעלמות ואטימות משלומם ובטחונם הפיזי של בני משפחתו.

החזקת נשק לצרכי הגנה עצמית

18. הרקע להחזקת הנשק אינו נתון במחלוקת. כעולה מטיעוני ההגנה, הנאשם היה נתון תחת איומים קשים נוכח קשר רומנטי שניהל עם אחרת ללא הסכמת משפחתה. ב"כ המאשימה הסכים בהגינתו לקבל טענות אלו, ואף הוסיף שנבדקו במישור המודיעיני ואוששו. עם זאת, סבור שאינן יכולות לשמש צידוק להחזקת מצבור כלי נשק, לתקופה ארוכה, ובנסיבות בהם הוחזקו.

19. כידוע, בעבירות הנשק מיוחסת חשיבות רבה לרקע והנסיבות אופפות ביצוען ואף סיווג חומרת העבירה נעשה בהתאם לחומרת נסיבות ביצועה, במדרג חומרה מהכבד אל הקל. (ב"ש 652/85 אבו מוך נ' מדינת ישראל). החזקת נשק בשל תחושת איום, ממקמת במרכז המדרג וההתייחסות אליה מתונה יותר מהחזקת נשק למטרות פליליות או ביטחוניות.

20. בעניינו, גם אם אלך כברת דרך לקראת הנאשם ואתחשב במטרת החזקת הנשק המוסכמת על הצדדים, הרי שאין בנתונים אלו כדי לספק הסבר מניח את הדעת מדוע בחר הנאשם להחזיק ארסנל נשק ותחמושת, במשך תקופה ארוכה, בנסיבות המייצרות סיכון לסביבתו. על כן מצאתי ליתן לנתון זה משקל מוגבל בלבד.

קביעת מתחם העונש ההולם

21. מגמת ההחמרה משתקפת גם בעונשים שמוטלים על המבצעים עבירות בנשק. כך נקבע ברע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל כי **"הסכנה הטמונה בעבירה חמורה של החזקת נשק מצדיקה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה. בבוא בית המשפט לשקול את הענישה מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים בכח מלבצע עבירות דומות, על פני נסיבות האישיות של העבריין"**. בפסיקה רבה וענפה נגזר על מחזיקי נשק, חלקם נטולי עבר פלילי, מאסר מאחורי סורג ובריח שנע בין מספר חודשים ועד 18 חודשים.

22. **ריבוי כלי הנשק** משליך אף הוא משמעותית על רמת הענישה. בעפ"ג (מח-מרכז) 27417-11-15 מדינת ישראל נ' עבד אל רחים, נדון עניינו של נאשם נעדר עבר פלילי שהחזיק ברובה, תת מקלע "עוזי" ותחמושת מתאימה, ונגזרו עליו 14 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו, קבע מתחם ענישה שנע בין 18-36 חודשי מאסר והעמיד עונשו על 20 חודשי מאסר. עוד קבע, בדברים נכוחים שרלוונטיים גם לענינו: כי **"מעשהו של המשיב הוא מעשה חמור אשר טומן בחובו סכנה לשלום הציבור וביטחונו ועל בתי המשפט לגלות גישה מחמירה כלפי מי שמחזיק בכלי נשק ותחמושת שנועדה לשימוש בהם, כפ שעשה המשיב. מדובר בהחזקת נשק שהיא עבירה שניתן להגדיר אותה כ"מכת מדינה" ובוודאי כ"מכת אזור" שפגיעתה בשלום הציבור וביטחונו הוא פגיעה קשה גם אם לא הוכח שנעשה שימוש פלילי בכלי הנשק שהוחזקו ע"י המשיב"** (שם, עמ' 4 לפסה"ד).

23. הצדדים הקדישו חלק מטענותיהם לגזר דיני בת"פ 65958-12-15 מדינת ישראל נ' נור חאג' יחיא. במקרה זה נדון עניינו של נאשם שהחזיק במצבור כלי נשק דומה לזה שלפנינו. המדובר היה בנאשם נעדר עבר פלילי, שתסקירו חיובי אך נטול המלצה טיפולית. בגזר הדין קבעתי מתחם ענישה שנע בין 18-36 חודשי מאסר וגזרתי על הנאשם 20 חודשי מאסר. על החלטתי זו הוגש ערעור מטעם ההגנה (עפ"ג (מח-מרכז), 29487-07-17, חאג' יחיא נ' מדינת ישראל, מיום 24.10.17) שנדחה. בפסק דינו מצא בית המשפט המחוזי, שמתחם הענישה שנקבע הינו צודק והולם מדיניות הפסיקה (לקביעה זו הסכימה גם ב"כ המדינה, שם עמ' 6).

24. על כן, לאחר שבחנתי נסיבות מעשי הנאשם, משך ההחזקה והפגיעה החמורה בערכים המוגנים, **מצאתי לקבוע מתחם ענישה שנע בין 20-40 חודשי מאסר.**

עתירת ההגנה לסטייה ממתחם הענישה לצרכי שיקום

25. עתה, משנקבע מתחם הענישה, יש להמשיך ולבחון עתירת ההגנה לחרוג ממנו מטעמי שיקום ובהתאם להוראת סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין מורה כך: **"קבע בית המשפט את מתחם**

העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

26. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו מקרי שיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו מורכבת ותלויה במספר פרמטרים, בין היתר חומרת העבירה, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. לשון סעיף 40ד' לחוק מלמדת, כי לעיתים כאשר "נאשם השתקם" או כי "יש סיכוי של ממש שישתקם", עשויים שיקולי השיקום לגבור על שיקולי ההרתעה והגמול (ראו רע"פ 7572/12 הזייל נ' מדינת ישראל (23.10.12)) ואולם, אין די בנאשם המראה נכונות כנה להשתלב בהליך שיקום אלא יש להציג הליך משמעותי המגלה פוטנציאל שיקומי ממשי, תוך קביעה כי הסיכוי לביצוע עבירות נוספות בעתיד הוא נמוך ביותר (ראו ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.07.13)). לתסקיר שירות המבחן בהקשר זה מעמד משמעותי ביותר, אם כי כמובן שאינו מחייב את בית המשפט.

27. ודוק, לא כל מקרי השיקום יובילו בהכרח למסקנה, כי אין מקום לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל. מידת החריגה מהמתחם תלויה בשני פרמטרים מרכזיים המשפיעים הדדית האחד על רעותו: הראשון, הינו טיב ההליך השיקומי והפוטנציאל השיקומי והשני נוגע לחומרת העבירה. כך ככל שמעשי הנאשם חמורים יותר נדרש בית המשפט ליתן משקל נכבד יותר לאינטרסים הציבוריים על פני שיקולים אחרים.

28. בעניינו, מדובר בנאשם נטול עבר פלילי, בן למשפחה חיובית ותומכת, שנקלע למצב מצוקה וחשש לחייו על רקע קשר רומנטי שניהל במועד הרלוונטי ולא התקבל בברכה ע"י משפחת האישה. טעם זה עמד ברקע ביצוע המעשים המיוחסים לו.

29. הנאשם לווה תקופה ארוכה ע"י שירות המבחן, כבר משלב המעצר כשהיה נתון תחת פיקוחם ושולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית. שירות המבחן התרשם מנאשם שהתנהלותו יציבה בכל מישורי חייו, מהפחתה ניכרת במסוכנותו ומשיתוף פעולה מלא עם הגורמים הטיפוליים. על כן בא בהמלצה להעמידו בצו מבחן ולהמנע מלהטיל עליו מאסר ממש.

30. לצד זאת וככל הנראה נוכח צורך כן ואמיתי שעלה אצל הנאשם להעמיק ההליך הטיפולי, פנה מיוזמתו למטפל שיקומי פרטי ובמשך תקופה ארוכה מטופל ברציפות, כשהמלצות העו"ס המטפל מחזקות המלצותיו של שירות המבחן. נתונים אלו מעידים על פוטנציאל שיקומי גבוה המאפשר חריגה מהמתחם בהתאם להוראות סעיף 40ד(א) לחוק.

31. עם זאת, בשים לב לחומרת מעשי הנאשם ונסיבות ביצועם, אין מקום לסטייה לקולא ממתחם הענישה המובילה לפטור מעונש של מאסר לריצוי בפועל ואף לא להסתפקות במאסר קצר בלבד אלא להתחשבות בשיקול זה, בין

מכלול השיקולים שעומדים לנגד עיני בית המשפט במקרה זה, לצורך הקלה מסוימת במשך תקופת המאסר. (ב')
רע"פ 1370/17 אליהו נ' מדינת ישראל (20.4.17); רע"פ 8095/17 סטרוסטה נ' מדינת ישראל, 26.10.17

32. גישה לפיה העדרו של עבר פלילי, ניהול אורח חיים תקין, שיתוף פעולה עם הגורמים הטיפולים ורמת סיכון נמוכה מהווים בסיס ראוי להגדרת עניינו של נאשם **בעבירת נשק** כמקרה שיקום, ניתן למצוא בפסיקה שונה של בית המשפט העליון, ברובה חרג בית המשפט ממתחם העונש והעמידו על תקופת מאסר קצרה יותר. כך רע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (14.7.13) דן בית המשפט (כב' הש' ארבל, כתוארה אז) בעניינו של מערער שהורשע בעבירות של קשירת קשר, החזקה ונשיאת נשק, בידוי ראיות ומסירת ידיעה כוזבת ונדון, בין היתר נוכח המלצה חיובית של שירות המבחן, למאסר בפועל בן 15 חודשים. בפסק דינו עומד בית המשפט על עברו הנקי של המערער, ניהול אורח חיים נורמטיבי, תסקיר בעל פוטנציאל שיקומי והמלצת שירות המבחן להסתפקות בעבודות שירות ומגדירים כמעידים על פוטנציאל שיקומי ממשי (שם, פ' 12). מטעמים אלו מפחית עונשו של הנאשם ומעמידו על 10 חודשי מאסר.

33. מגמה דומה נמצא גם רע"פ 526/14 פלוני נ' מדינת ישראל (מיום 12.3.14), שם נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות חמורות של סחר בנשק ונדון ל-22 חודשי מאסר. בית המשפט שדן הנאשם מצא ליתן משקל לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות, כגון הדרך הטיפולית שעבר וסיכויי שיקומו. על אף זאת, מחליט שלא לסטות מגדרי מתחם הענישה שנע בין 18-48 חודשים אלא למקמו ברף התחתון (ראו בהרחבה פסק דינו של בית המשפט המחוזי בב"ש בת"פ 39259-01-13). בית המשפט העליון מוצא שעניינו של הנאשם מגלה פוטנציאל שיקומי ממשי באופן המצדיק חריגה מסוימת מהמתחם ועל כן מקל בעונשו ומעמידו על 16 חודשי מאסר.

עוד אפנה רע"פ 4559/16 נוסיראת נ' מדינת ישראל (22.6.16), שם נדחתה בקשת ערעור של המבקש שעונשו הוחמר (עפ"ג 27108-01-16 מח-מרכז) מ-6 חודשי עבודות שירות למאסר בן 9 חודשים. בית המשפט קבע, כי אין די בנסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו הנקי ותסקיר חיובי במיוחד, כדי להביא לחריגה לקולא ממתחם הענישה, אף לא מטעמי שיקום ולעפ"ג 50329-10-15 (מח-מרכז) מדינת ישראל נ' ענזי, שם הוחמר עונשו של בגיר צעיר, נטול עבר, ששירות המבחן המליץ להימנע בעניינו ממאסר ממש, מ-6 חודשי עבודות שירות ל-10 חודשי מאסר.

קביעת העונש המתאים

34. בהנתן המתחם שנקבע, קביעתי שהנאשם פגע פגיעה עוצמתית בערכים החברתיים המוגנים ומסקנתי שניתן לחרוג ממנו חריגה מידתית, מצאתי לקבוע העונש המתאים תוך התחשבות בהליך השיקומי, עברו הנקי של הנאשם, גילו, נטילת האחריות, שהייתו הממושכת בתנאים מגבילים, הטלטלה הקשה שעבר מאז הסתבכותו בתיק זה והמלצות הגופים הטיפולים. עוד נתתי דעתי לכך שהסכסוך בין הצדדים הסתיים, בת זוגו דאז נישאה לאחר והנאשם מאורס כיום לאחרת.

35. אני דוחה טענת ההגנה, לפיה יש לראות בעונשה של אחותו, שנדונה למאסר בדרך של עבודות שירות בלבד (ואף שהתה מעל לחודש במעצר), עונש מוצא לגזירת עונשו של הנאשם. מעשיו של הנאשם חמורים וקשים משמעותית

מאלו של אחותו, וצודק ב"כ המאשימה שזוקף לחובתו ניצול קשריו החמים עם אחותו לסייע לו.

36. **לאור האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את כלל השיקולים הנדרשים, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 16 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו 6.1.16 עד 14.2.16.

ב. מאסר על תנאי בן 7 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת נשק תוך 3 שנים מיום שחרורו.

ג. קנס בסך 5000 ₪ או 30 ימי מאסר. הקנס ישולם עד ליום 1.3.18.

משגזרתי על הנאשם עונש מאסר ממש, לא ניתן להעמידו בפיקוח שירות המבחן. עם זאת, שמעתי הבטחת המטפל הפרטי כי ימשיך בטיפול בו גם לאחר ריצוי עונשו ואני תקווה שכך ייעשה.

ניתן היום, כ"ד חשוון תשע"ח, 13 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.